

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ สิงหนคร จังหวัด สงขลา
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายมงคล รอดบุญธรรม

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๕๐/๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลปากกรอ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
โทรศัพท์ ๐๘๑-๖๐๙๘๑๖๗ Facebook Line

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๑ ปัจจุบันอายุ ๕๗ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

สถาบันการศึกษา.....วิทยาลัยครูราชภัฏ สงขลา.....

คณะ/สาขาวิชา.....คอมพิวเตอร์ศึกษา.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....วิทยาการคอมพิวเตอร์ โรงเรียนบ้านบ่อหว้า ต.ควนโส อ.ควนเนียง จ.สงขลา.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๓๖,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๗.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑..... แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงนาข้าว และพืชบนคันนา จำนวน ๔ ไร่

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๒.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

.....๑.การผลิตข้าวอินทรีย์

.....๒.การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

.....-การตัดพันธุ์ปน

.....-ชั้นเมล็ดพันธุ์

.....-การวางแผนการผลิต

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การผลิตข้าวอินทรีย์

๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย
๑.เกษตรทฤษฎีใหม่

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย
๑.วิสาหกิจชุมชน

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ประกอบด้วย

- การตัดพันธุ์ปน
- ชั้นเมล็ดพันธุ์
- การวางแผนการผลิต

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ได้จัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ, แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และแผนการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอสิงหนคร และ ศูนย์เครือข่าย โดยมีผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน คือ คณะกรรมการ ศพก. และ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจจากในหลวง ร.๙ อยากเดินตามรอยเท้าพระองค์ในการดำเนินชีวิต. อยากให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ทำการเกษตรแบบประณีต. ทำน้อยได้มาก

การผลิตข้าวต้องเผชิญกับความท้าทายสำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคและแมลงศัตรูพืชที่เพิ่มขึ้น และความต้องการข้าวคุณภาพสูงจากผู้บริโภค ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ทำให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนานวัตกรรมด้านพันธุ์ข้าวและการผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพสูง ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการเพิ่มผลผลิตและรักษาความมั่นคงทางอาหาร โดยอาศัยเทคโนโลยีชีวภาพและการเกษตรแบบแม่นยำ เพื่อให้ได้พันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูง ทนทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช รวมถึงสามารถปรับตัวต่อสภาพอากาศที่แปรปรวนได้ดี นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับคุณค่าทางโภชนาการของข้าว เช่น ข้าวอินทรีย์ และข้าวที่มีสารอาหารสูง จึงมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว รวมถึงการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสูง เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถผลิตข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงในการเพาะปลูก และสร้างความมั่นคงทางอาหารในระยะยาว

เมล็ดพันธุ์เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในการเพาะปลูก เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีเป็นเมล็ดพันธุ์ที่มีความงอกและความแข็งแรงสูง การเจริญเติบโตเร็วและสม่ำเสมอ เป็นผลให้ประหยัดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ เนื่องจากใช้เมล็ดพันธุ์อัตราต่ำ นอกจากนี้เมล็ดพันธุ์คุณภาพดียังมีลักษณะตรงตามพันธุ์ ซึ่งโดยทั่วไป จะเป็นพันธุ์ที่มีลักษณะดี เช่น ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ให้ผลผลิตต่อไร่สูง ต้านทานโรค ทนทาน ต่อแมลง

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ต้นทุนการผลิตสูง การพึ่งพาตนเองเป็นปัจจัยสำคัญ แต่พืชต้องพึ่งพาปัจจัยภายในจากตนเอง โดยเริ่มจากการหาพืชพันธุ์ที่เหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมนั้นๆในการทำเกษตรอินทรีย์

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตข้าวมีศักยภาพที่จะช่วยเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และสร้างความยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาและความท้าทายหลายประการที่ต้องเผชิญ.....

- ความรู้ความเข้าใจและทักษะของเกษตรกร

๑. ขาดความรู้และทักษะ: เกษตรกรจำนวนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปสู่เกษตรกรยังไม่ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๒. การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง: เกษตรกรบางรายอาจไม่พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการทำนาแบบดั้งเดิมไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่า เนื่องจากความคุ้นเคยหรือการขาดความเชื่อมั่น.....

๓. การขาดแคลนข้อมูลที่เหมาะสมและเป็นระบบ: ยังไม่ละเอียด ไม่มีคุณภาพ หรือเป็นระบบเพียงพอ

- ปัญหาเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์และผลผลิต

๑. พันธุ์ข้าวด้วยคุณภาพและขาดแคลน: เกษตรกรนิยมซื้อพันธุ์จากเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจมีการปนเปื้อนของพันธุ์ด้วยคุณภาพ และพันธุ์ข้าวคุณภาพดียังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด รวมถึงการขาดแคลนพันธุ์ข้าวต้านทานโรคหรือให้ผลผลิตสูง.....

๒. ความไม่แน่นอนของผลผลิตและราคา: แม้จะใช้เทคโนโลยีแล้ว แต่ผลผลิตและราคายังคงมีความผันผวนตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพอากาศและกลไกตลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และความมั่นคงของเกษตรกร

- นโยบายภาครัฐและระบบการสนับสนุน

๑. นโยบายที่ไม่ต่อเนื่อง: การสนับสนุนจากภาครัฐอาจไม่ต่อเนื่องหรือไม่ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างศักยภาพเพื่อพึ่งตนเองได้ ทำให้เกิดแรงจูงใจที่ผิด และการพึ่งพาความช่วยเหลือจากรัฐมากเกินไป.....

๒. การเชื่อมโยงตลาด: การขาดกลไกที่ช่วยเชื่อมโยงการผลิตเข้ากับความต้องการของตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกษตรกรไม่ได้รับราคาที่สอดคล้องกับคุณภาพข้าว

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- **พัฒนาแปลงเรียนรู้** เสริมแกร่งชาวนาจัดทำแปลง ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีเพราะเมล็ดพันธุ์ข้าว ไม่เพียงเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ หากยังเป็นปัจจัยที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพให้ผลผลิตอีกด้วย การเรียนรู้และทำความเข้าใจเมล็ดพันธุ์จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ชาวนาไม่ควรมองข้าม.....

เมล็ดพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรมีหรือซื้อมาส่วนมากจะเป็นเมล็ดพันธุ์ชั้นขยายหรือชั้นจำหน่าย อาจมีคุณภาพไม่ดีพอ จึงจำเป็นต้องนำเมล็ดพันธุ์นั้นมาปรับปรุงและเก็บเมล็ดพันธุ์ต่อด้วยการปลูกแบบปักดำกล้าต้นเดียว และดูแลด้วยการตัดพันธุ์ตามระยะการเจริญเติบโต จะได้เมล็ดพันธุ์ชั้นขยายที่ดีกว่าเดิม การเพาะกล้าแบบบวรวงและปักดำแบบบวรวงต่อแถว โดยปักดำกล้าต้นเดียวร่วมกับการตรวจตัดพันธุ์เป็นอย่างดีสม่ำเสมอทั้ง ๕ ระยะ และปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ (ทำความสะอาดและลดความชื้น) สามารถยกระดับคุณภาพเมล็ดพันธุ์ในแต่ละชั้นเมล็ดพันธุ์ให้ดีขึ้นได้

โดยในขณะนี้ มีโครงการจะดำเนินการโดยทำเมล็ดพันธุ์ก่อนแล้วขยายพื้นที่ในการเพาะปลูก ร่วมกับการแก้ปัญหา ร่วมกับกับกรมการข้าว โดยร่วมกับ ศพก. เครือข่ายในการขยายเมล็ดพันธุ์พืช ร่วมกับนาแปลงใหญ่และศูนย์ข้าวชุมชนบ้านปะโอ

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

-มีการวัดค่าดิน มีการใช้สารปรับปรุงสภาพดิน

-คัดเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพดิน น้ำและอากาศ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

..... **ปลูกข้าวเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ดี** เมื่อรู้พื้นที่ปลูกและปริมาณเมล็ดพันธุ์ที่ใช้แล้ว วิธีการปลูกที่ถูกต้องเป็นขั้นตอนที่สำคัญ โดยเริ่มจากคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก ระดับน้ำในพื้นที่ ด้านทานต่อโรคและแมลงที่สำคัญในพื้นที่ เป็นพันธุ์ที่เกษตรกรสนใจและนิยมปลูกบริโภค หรือเป็นพันธุ์ที่ตลาดต้องการ (กรณีผลิตเพื่อจำหน่าย)

..... **-วางแผนการปลูก** เลี่ยงปลูกในเดือนที่ระยะเก็บเกี่ยวตรงกับช่วงฝนตกชุก และเลี่ยงปลูกข้าวต่างจากพันธุ์เดิมเพื่อลดปัญหาข้าวปน หรือหากเปลี่ยนพันธุ์ใหม่ ต้องกำจัดข้าวเรื้อก่อน

.....- **เตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว** ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ สุ่มเมล็ดพันธุ์เพื่อตรวจสอบข้าวปนและความงอกก่อนปลูก

.....- **ปรับปรุงสภาพเมล็ดตรวจสอบคุณภาพ**

-ทดสอบความชื้นด้วยวิธีใช้พินกดเมล็ด ใช้ตูบอบ ใช้เครื่องวัดความชื้น

-ทดสอบความงอก (ความมีชีวิตของเมล็ด) มีความงอกไม่ต่ำกว่า ๘๐%

-ทดสอบความบริสุทธิ์ วิเคราะห์องค์ประกอบของตัวอย่างเมล็ดพันธุ์เป็นเปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก แยกเมล็ดพันธุ์เป็น ๓ ส่วน คือ เมล็ดสุทธิ เมล็ดพืชอื่น และสิ่งเจือปน

- **จัดเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ให้ถูกวิธี และแยกประเภทของเมล็ดพันธุ์ ๔ ประเภท**

๑.เมล็ดพันธุ์คัด (breeder seed) เป็นชั้นเมล็ดพันธุ์สำหรับนักปรับปรุงพันธุ์ ซึ่งชาวนาสามารถเป็นนักปรับปรุงพันธุ์ได้ โดยเฉพาะในภาคใต้ซึ่งใช้ “แกระ” เป็นเครื่องมือเก็บเกี่ยวที่สามารถคัดเลือกรวงสมบูรณ์ ถูกต้องตามพันธุ์
๒.เมล็ดพันธุ์หลัก (foundation seed) หลังจากคัดเมล็ดพันธุ์ที่ต้องการแล้ว ได้เป็นเมล็ดพันธุ์หลักสำหรับปลูกขยาย

๓.เมล็ดพันธุ์ขยาย (stock seed or registered seed) เมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการปลูกด้วยเมล็ดพันธุ์หลัก สำหรับเกษตรกรที่จะปลูกเป็นแปลงขยายพันธุ์

๔.เมล็ดพันธุ์จำหน่าย (certified seed) เป็นชั้นเมล็ดพันธุ์เพื่อผลิตจำหน่ายให้เกษตรกรทั่วไป

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๑.๑)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓ ไร่.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๒)ไม้เศรษฐกิจ..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๓)กล้วย..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.๕ ไร่.....(ไร่-งาน-วา)
- ๒) สีน้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย
 ๒.๑) จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๒.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)
- ๓) สีน้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย
 ๓.๑) จำนวน.....(ตัว)
 ๓.๒) จำนวน..... (ตัว)
 ๓.๓) จำนวน..... (ตัว)
- ๔) สีน้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย
 ๔.๑) จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๔.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๔.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าน้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าน้าเกษตรหลัก)

๑) สีน้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าไถดะ	เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่
๑.๒) ค่าไถแปร	เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) ค่าไถปรับปรุงดิน	เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่
๑.๔) ค่าสูบน้ำ	เป็นเงิน ๑๐๐ บาท/ไร่
๑.๕) ค่าปุ๋ยหมัก	เป็นเงิน ๓๐๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๑,๖๐๐ บาท/ไร่
รายได้	๑๒,๐๐๐ บาท/ไร่

๒) สีน้า.....กล้วย.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าหน่อกล้วย	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๒)	เป็นเงิน.....บาท/ไร่
๑.๓)	เป็นเงิน.....บาท/ไร่
๑.๔)	เป็นเงิน.....บาท/ไร่
๑.๕)	เป็นเงิน.....บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๒,๐๐๐บาท/ไร่
รายได้	๑๕,๐๐๐.....บาท/๑.๕ ไร่ (หัวคันทนา)

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....**กล้วย**.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....**๑,๒๕๐**...บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....**ข้าว**.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ...**๑๒,๐๐๐**...บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง ได้พัฒนาความรู้ของตนเองในด้านต่างๆทั้งด้านวิชาการและเทคโนโลยีสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มกำลังการผลิตและผลกำไรได้
- เกษตรกรรายอื่น สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการให้กับเกษตรกรท่านอื่นได้
- ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาการให้กับชุมชนและประชาชนที่สนใจได้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- ทำน้ำหมัก และปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ช่วยลดและแปรขยะเป็นปุ๋ยทำให้เกิดประโยชน์
- ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ทำให้ดินดี ไม่เสื่อมสภาพ

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ทำการเกษตรแบบอินทรีย์ ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี
- ใช้สารชีวภัณฑ์ ไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตร ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคนและสภาพแวดล้อม
- การเลี้ยงชันโรง เพื่อเป็นตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมในแปลง

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านข้าวอินทรีย์ในพื้นที่
- เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้
เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในชุมชนและผู้สนใจ ประมาณ ๕๐๐ คน/ปี

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

การเป็นแบบอย่างในการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ให้คำแนะนำในการคิดปรับเปลี่ยนพันธุ์ข้าวที่ทนต่อโรค สภาพแวดล้อมในพื้นที่

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- เป็นศูนย์เรียนรู้ต่างๆด้านการเกษตร
- เข้าร่วมงานต่างๆและประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการเกษตรในวาระต่างๆ
- ประสานงานระหว่างหน่วยงาน องค์กร และชุมชนในพื้นที่

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่น่าองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่น่าองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ร่วมวิเคราะห์พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมร่วมกันหน่วยงานบริการทางวิชาการ มหาวิทยาลัย ในการคัดกรองคิดค้น วิเคราะห์เพื่อให้ได้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมในการเจริญเติบโตในพื้นที่ ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เห็นว่าข้าวหอมสยามมีความเหมาะสม ทนต่อน้ำเค็ม น้ำกร่อย น้ำท่วมซึ่งร่วมกับการอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจ ทำให้เห็นเป็นแบบอย่างว่าสามารถทำนาอินทรีย์ในพื้นที่

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและองค์กรการเกษตรในพื้นที่ ที่สนใจในด้านการเกษตร ร่วมเป็นคณะกรรมการ ศพก. เพื่อขับเคลื่อนการเกษตรในพื้นที่

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- เข้าร่วมประชุมวางแผนงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล เพื่อพัฒนาศูนย์ศพก. และพัฒนาด้านการเกษตร
- เป็นศูนย์เรียนรู้ให้ความรู้แก่ผู้สนใจการเกษตร

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน
มีความภาคภูมิใจในการตอบแทนขอบคุณแผ่นดิน ในการทำเกษตรแบบปลอดภัย และเป็นต้นแบบให้กับคนในชุมชน เป็นแรงบันดาลใจให้เกษตรกรรายอื่น คนในชุมชน และผู้ที่สนใจทำตาม และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต รวมทั้งเป็นผู้ริเริ่มในการทำศูนย์จัดการเมล็ดพันธุ์ข้าวของอำเภอสิงหนคร

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

- ๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

.....การเป็นประธาน ศพก. หมอดินอาสา ประธานวิสาหกิจชุมชน

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

.....- สละเวลาส่วนตัวในการทำกิจกรรมต่างๆของ ศพก. ร่วมกันชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

หลักธรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความสุขในการทำงานมีหลายประการ เช่น การมีฉันทะ (ความพอใจในงาน), วิริยะ (ความเพียรพยายาม), จิตตะ (สมาธิ), วิมังสา (การวิเคราะห์), นอกจากนี้ การมีเมตตาธรรม (ความเอื้อเฟื้อ), กุศล (การทำดี), สมာธิ (ความตั้งใจ) ก็มีส่วนสำคัญในการทำงานให้ประสบความสำเร็จและมีความสุข **พร้อมที่จะเรียนรู้เรื่องราวใหม่ๆ และอยู่กับปัจจุบันตลอดเวลา. ตัวเองไม่เดือดร้อน คนอื่นไม่เดือดร้อน และทุกอย่างจะบริสุทธิ**

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

-นายมงคล รอดบุญธรรม ประธาน ศพก.

-นางสาวสุภาวดี บัวเพ็ง นวส.ชำนาญการ

-นาง

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- การสัมภาษณ์ เกษตรกร

- ลงพื้นที่ ศพก. ตรวจเยี่ยม ศพก. และเข้าชุมชนฐานเรียนรู้ต่างๆ

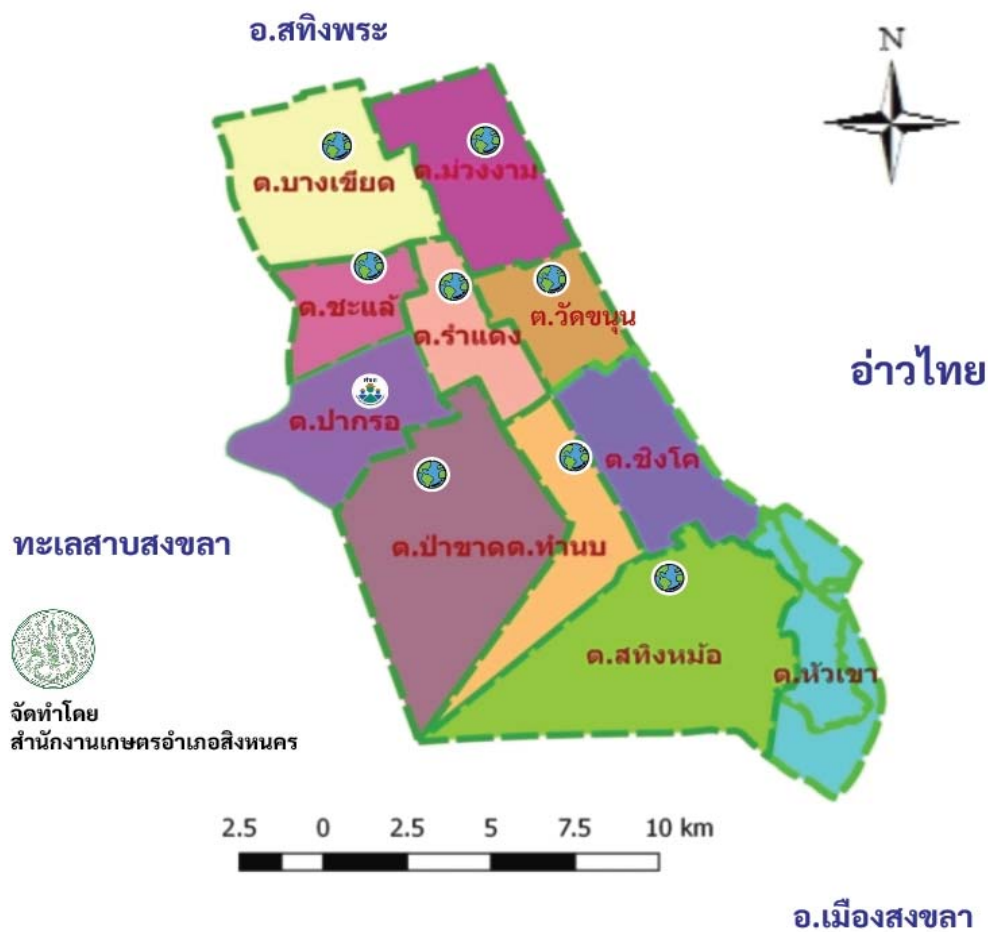
๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอสิงหนคร
และศูนย์เครือข่ายพื้นที่อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	โซน	x	y	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
1	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว	1	ปากกรอ	47	661371	806103	นายมงคล รอดคุณธรรม	0816446090
2	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	3	ชะแล้	47	660358	809149	นายประวิทย์ แก้วคำ	0810976150
3	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบางเขียด	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	2	บางเขียด	47	659618	811480	นายนิรัตน์ เลือ่ออน	0869578066
4	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	1	มวงงาม	47	662977	809858	นายเทพนิกร หนูคง	0958603999
5	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	1	ป่าขาด	47	663789	802544	นายสุชาติ มณีเจลี	0892937190
6	ศูนย์เรียนรู้การผลิตมะม่วงบวกรบวง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	5	สิงหนมอ	47	670141	799450	นางจุไรวรรณ หอมจันทร์	0899761262
7	ศูนย์เรียนรู้การจัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	7	ร่าแดง	47	662428	808991	นายสมคิด น้อยสำลี	0661610122
8	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	6	วัดขุน	47	666889	806775	นายสิทธิศักดิ์ แก้วถาวร	0869629324
9	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการทำปาล์มน้ำมัน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	5	ห่านบ	47	663162	807180	นายชนัน อินทสระ	0919809763
10	ศูนย์เรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	5	มวงงาม	47	661821	811004	นางสงขยา ละออสกุล	0818504127
11	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตามศาสตร์พระราชา(สวนเทพยา)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	3	ป่าขาด	47	662810	804360	นายชาญวิทย์ รัตนชาติ	0902272463
12	ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่กล้วยน้ำว้าตำบลร่าแดง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	6	ร่าแดง	47	662675	807571	นายชนะน หนูสวัสดิ์	0936029628
13	ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	5	มวงงาม	47	662245	810580	นายวิศักดิ์ นวลประสิทธิ์	0869678017

สัญลักษณ์

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ศูนย์เครือข่าย